

MLADI PLANINEC

PD »LISCA« Sevnica · Krško

Leto: V

Številka: 1/81

PLANINCEM NA POT V LETO 1981

Ko stopamo v novo srednjeročno plansko obdobje in ko se želimo tudi planinci stabilizacijsko obnašati pri našem delu tako pri izvajanju športno rekreativnih akcij kot tudi pri gospodarjenju v planinskih postojankah, smo se odločili, da povzamemo v naše društveno obvestilo del noveletnega pogovora med urednikom Planinskega Vestnika in predsednikom Planinske zveze Slovenije tov. Banovcem.

Ta del pogovora je tekkel takole:

Planinski vestnik: Omenili ste plan planinske organizacije in ob tem je prav gotovo umestno ugotoviti tudi to, da so se planinci, pri nas jih je že okoli 100.000, znašli prav tako v teh sodobnih tokovih, ki jim stabilizacija daje gotovo največji poudarek. Problematika, ki izhaja iz splošno družbenega položaja pri nas, se prav gotovo tudi v planinstvu odraža po svoje, morda na področju gospodarstva, v problematiki planinske mladine, založbi in tako naprej, da ne naštevam vsega, kar bi prepustil Vam, Tomaž.

Tomaž Banovec: Da, imeli smo čase romantike, sedaj imamo bolj čas realizma. Naša organizacija, kot sem že rekel, je starejša, vajena velikih in majhnih skokov in novih zahtev in reči moram, da nismo nepripravljeni. Že do sedaj smo verjetno med redkimi, ki z malenkostno družbeno pomočjo upravljamo okrog 160 planinskih postojank, polovica jih je nad 1600 metrov; te imenujemo visokogorske. Turizem v nižinah ima težave z rentabilnostjo, kaj šele mi. No, razliko med navadno reprodukcijo in potrebnim investicijskim vzdrževanjem pa pokrivamo s prostovoljnim delom in z navdušenjem, kot sem ga že omenil in mislim, da bomo v naprej tudi še uspevali. Verjetno pa je, da kakšnih pomembnih novogradenj v tem času ne bomo začenjali, ampak bomo končevali že začeto. Z mladinci in ostalimi smo se dogovorili bolj za odpiranje novih prostorov, manj s kočami, bolj s potmi, zavetišči, bivaki, torej še bolj v smeri naravnega življenja, SLO in podobno; saj ni treba, da imamo povsod dom. Ljudje so izredno izurjeni, vajeni naravnih pogojev, imajo že dobro opremo. Spalnih vreč ne uporabljamo samo ob morju, tudi po gorah je to mogoče in mislim, da bomo to novo kakovost, ki je dolgoročna posledica vzgoje, lahko usmerili tudi tako, da bomo nekoliko razbremenili nekatere sedaj izrazito obremenjene točke pri nas in se nekoliko bolj usmerili v gore drugih socialističnih republik in pokrajin.

Planinski Vestnik: Za planinstvo je bilo značilno prostovoljno delo, se pravi delovanje na prostovoljni osnovi, z veseljem in tako naprej v teh okvirih, današnje naloge pa prebija to prostovoljnost v nekakšno obveznostno smer, da tako malo zapleteno rečemo, z drugimi besedami pa bi to lahko povedali v obliki vprašanja: Ali bodo planinci zmogli s to svojo dosedanjo tradicionalno pripravljenostjo sodelovati tudi v prihodnje in obdelati vse te naloge, ki stojijo pred njimi?

Tomaž Banovec: Mislim, da bomo uspeli, čeprav je pred nami nekaj izredno zahtevnih nalog. Omenil sem že gospodarstvo. Ne gre samo za navadno reprodukcijo, za zavarovanje, za amortizacijo; za novo kakovost gospodarjenja gre, tudi za bolj racionalno delo na tem področju. Potrebujemo neke vrste "našo" ekonomsko računico. Veliko dela je potrebno za določanje izredno zahtevnih pravil, za planiranje, za pripravo pravilnikov o gospodarjenju, za še vedno nerešeno vprašanje oskrbe ali s konji, žičnicami ali recimo pride v poštev celo helikopter. Ali pa drugačna struktura porabe v domovih in podobna vprašanja.

Na področju založbe imamo podobno problematiko, ker sicer s skromno culico planinskih edicij, ki pa ni več tako lahka, pa preživljamo neke vrste krizo, v organizacijskem smislu, ne pa po vsebini. Polagoma bomo pokrili Slovenijo z vodniki, priročniki, deloma upamo tudi s kartami. Kaj bo novega, še ne vemo. Ob tem je vedno prisoten problem Planinskega Vestnika, našega osrednjega glasila, ki ga seveda moramo in ga bomo tudi naprej izdajali in izboljševali. Največja naloga je slejkoprej - povečati število naročnikov. Nekaj takih nalog imamo, za katere smo kot amaterji izredno navdušeni, skoraj vse pa zahtevajo profesionalen pristop, tako da se večinoma srečujemo z dejstvom, da zahtevamo od amaterja profesionalni izdelek in običajno to tudi dobimo. Vendar je to težak preskok iz posameznikove dosedanje usmeritve, ki prevzema novo dolžnost v planinski organizaciji - v novo usmeritev.

Tu so problemi.

In verjetno bo res, da se moramo spet ozreti po organizaciji, saj nas je - kot smo že rekli - sto tisoč in nekaj več. S člani, ki so pripravljeni delati, ki smo jih že doslej rekrutirali, pa bomo neke naloge tudi uspešno rešili. V to sem prepričan.

DRUŠTVENA DEJAVNOST V LETU 1980

Društveno delo je bilo določeno za preteklo leto s sklepi, sprejetimi na letnem zboru članov v marcu 1980.

Razveseljivo je, da se število članov stalno povečuje in da že od leta 1975 ni padlo pod tisoč. Tako je v našem društvu kar dober odstotek vseh slovenskih planincev. Če primerjamo stanje v PZS in v našem društvu je naslednje:

Stanje 31.12.1980	v PZS	v PD Lisca	odstotek
- število članov	55.953	603	1,08
- število mladincev	17.075	95	0,55
- število pionirjev	29.384	482	1,64
S k u p a j	102.412	1180	1,15
- število pl.postojank	148	2	1,35
- število pl.društev	164	1	0,61

V letu 1980 se je število povečalo za 98 članov ali za 9 %, kar želimo tudi v bodoče in v tem letu.

V preteklem letu smo bili organizirani tako, da so zelo uspešno delovale v delovnih organizacijah in šolah naslednje planinske skupine: v Jutranjki Sevnica skupina, ki je štela preko 150 članov, v Konfekciji "Lisca", v Tovarni konstrukcij Sevnica in na osnovnih šolah Savo Kladnik in Ana Gale v Sevnici. Te skupine so povezovale preko 800 članov. V Krškem so zelo uspešne skupine v Celulozi in Kovinarski, zelo aktivno pa deluje skupina na osnovni šoli na Raki. Planinska skupina na Mirni je štela več kot 150 članov in je njeno uspešno delo prikazano v posebnem sestavku.

Pred mesecem je bila ustanovljena nova skupina v Krmelju, ki bo povezovala predvsem planince v Metalni in okolici, medtem ko bodo v posebni skupini pionirji - planinci na šoli v tem kraju. Zelja pa je, da se organizirajo tudi planinci v TOZD Lisce v Krmelju.

Posebno poročilo je podal tudi smučarski klub, ki ima včlanjenih preko 250 novih članov pri Smučarski zvezi Slovenije.

Osnovno dejavnost - izletništvo - vodi klub vodnikov, ki združuje 17 mentorjev in mladinskih vodnikov, 19 smučarskih vaditeljev in učiteljev, 4 inštruktorje planinske vzgoje in 11 planinskih vodnikov. Vsi ti člani so pridobili svoje strokovno znanje na vzgojnih akcijah, ki jih je organizirala PZS oziroma njene komisije in področne zveze Smučarske zveze Slovenije. Klub v tako široki sestavi načrtuje društvene akcije za tri do štiri mesece naprej in jih objavlja po planinskih skupinah in na vidna mesta za javnost. Potrebno je poudariti, da je vse delo vodnikov volontersko, brezplačno, vodniki prejmejo le odškodnino za prevoze in prehrano iz sredstev po programu telesno kulturne skupnosti. Vsi člani smo tem zagnancem hvaležni za njihov trud in opravljeno delo, za varno hojo v gore in varno smučanje na smučiščih širom Slovenije.

V vodniške vrste bomo tudi v bodoče vključevali nove sodelavce, ki bodo imeli priliko, da dobijo potrebno znanje na vzgojnih akcijah Zveze.

V planinski skupini na osnovni šoli v Sevnici je bila preteklo leto zaključena planinska šola z 11 absolventi. Prvič je bila izvedena tudi planinska šola za odrasle v planinski skupini Jutranjka, kjer je bilo na njihovem občnem zboru podeljenih 25 diplom in značk članom, ki so pridobili potrebno znanje za varno hojo v gore.

V okviru PD sodeluje tudi klub za varstvo narave. V aprilu preteklega leta se je klub vključil v čiščenje savske obale, saj je sodelovalo na dveh akcijah preko 40 članov. Klub sodeluje tudi s svojim delegatom v področni skupnosti za gozdarstvo in v občinski komisiji za varstvo okolja. Skrbi za akcije in vzgojo gorskih stažarjev, ki jih ima preko 30 z izkaznicami.

Mladinski odsek ima svoje vodstvo in skrbi poleg izletništva v planinskih skupinah na šoli še za orientacijsko tekmovanje in za taborne mladih planincev v mesecu juliju. Orientacisti, ki se izobražujejo v okviru MO, so v preteklem letu tekmovali na društvenem, meddruštvenem in področnih tekmovanjih kar petkrat. Vodijo jih mladinski vodniki.

V otroškem vrtcu deluje skupina Ciciban-planinec, ki jih vodijo prizadevne tovarišice vzgojiteljice. Te vodijo cicibane po vrhovih

okrog Sevnice.

Člani fotografirajo tudi za društveno omarico, kjer so poleg obvestil tudi lepe barvne fotografije iz izletov in pohodov članov.

Za Jurkovo kočjo skrbi poseben klub, ki organizira v kočji občasno dežurstvo. Del dohodkov za kočjo zbira s prispevkom članov kluba Jurkove kočje, ki jih je okrog 40 vsako leto.

Gospodarski odbor skrbi za taborno opremo in za vzdrževanje Jurkove kočje. Za pridobivanje dodatnih sredstev organizira za prvomajske praznike na Lisci srečelov. Dobiček je namenjen za vzdrževanje kočje in dotacije na izletih.

Upravni odbor društva je obenem delegacija za občinsko telesno kulturno skupnost v občini in za občinsko zvezo telesno kulturnih organizacij. Iz finančnega poročila je razvidno, koliko sredstev je bilo namenjenih planincem in kako so bila porabljena. Upravni odbor zelo uspešno sodeluje v meddruštvenem odboru Zasavskih PD in v organih Planinske zveze Slovenije. Prav v preteklem letu je MDO zaupal našemu društvu organizacijo in izvedbo tečaja za planinske vodnike vsega Zasavja. Društvo je organiziralo tudi strokovno izpopolnjevanje vodnikov v lednih razmerah v mesecu avgustu v Avstriji. Tako so našim članom naložene akcije, ki presegajo meje in obseg društva.

Markacisti imajo veliko dela. Na območju društva je preko 200 km planinskih poti, saj samo naša planinska trim pot meri 120 km. Preko 25 km daleč se razteza zasavska planinska pot po našem območju. Posebne poti vzdržujemo na Lisco, na Bohor in na Lovrenc, ki so markirane na področju našega društva.

In še nekaj o akcijah v preteklem letu. Seznam večjih društvenih akcij je izdelal klub vodnikov. Omeniti je treba nekaj stalnih in uspešnih akcij v preteklem letu, ki so dobile to leto svoje mesto tudi v koledarju Planinske zveze Slovenije za leto 1981.

Na Lisco organizira društvo nekaj večjih pohodov, tako za novo leto, pustno nedeljo in za prvi maj. Na Bohor gre tudi po 40 in več članov prvo nedeljo v letu in zadnjo nedeljo v aprilu, ko se na Bohorju merijo vse vrste jezikov.

V zimskih počitnicah je organiziran vsako leto tečaj za najmlajše smučarje, to leto je bil na Lisci - in nekaj tečajev za odrasle smučarje. V juliju in avgustu je tabor za mlade planince, za katerega se dogovarjamo z vodstvi posavskih PD. Za ta tabor, kjer je običajno okrog 60 udeležencev, združujemo tudi opremo vsa tri društva.

Odrasli člani organizirajo v začetku avgusta pohodni tabor po gorah Jugoslavije, ali pa tudi v inozemstvo. To leto so bili v Bosni na Zelengori. Instruktorji in vodniki sodelujejo v poletnih mesecih tudi pri vzgojnih akcijah, ki jih organizirajo komisije pri PZS. Veliko množičnih izletov v visoko gorje organizirajo posamezne planinske skupine kot je to na Triglav, Jalovec, Kamniške planine in Karavanke.

Dva člana našega društva sta bila v enomesečni odpravi v ANDIH, kar sta prikazala z diapozitivi na posebnem predavanju. Pet članov iz Krškega pa je bilo v jeseni v Afriki na Kilimandžaru. Svoje vtise bodo prikazali z diapozitivi na občnem zboru.

Še bi lahko pisali o pestri dejavnosti, ki je izvedena v preteklem letu. Mislimo, da je bil sprejet program v veliki meri

izpolnjen in s tem opravičujemo zaupanje v društveno vodstvo, ki je bilo zbrano v preteklem letu.

Naša organizacija nima sredstev, s katerimi bi nadomeščala vložen trud posameznikov v društveno delo. Ima le častne znake in priznanja.

Na občnem zboru to leto bo Planinska zveza Slovenije podelila našim prizadevnim organizatorjem v društvu 7 srebrnih znakov PZS, 11 bronastih znakov PZS in 2 pohvali PZS, Planinski zvezi Jugoslavije pa je predlagala 5 naših članov, da jim ta podeli srebrne častne znake PZS.

Dva člana sta to leto končala slovensko planinsko pot in že prejela zaslužene značke. Eden od naših članov je na predlog Zveze prejel visoko državno odlikovanje "Red dela z zlatim vencem". Ob prazniku OF Slovenije preteklo leto je naše društvo prejelo srebrni znak osvobodilne fronte za uspešno delo v povojnem obdobju.

POROČILO O DELU MLADINSKEGA ODSEKA

V začetku leta smo se poleg smučarskega tečaja udeležili enodnevni smučarskih izletov na Kope in Koblo, ki jih je organiziral smučarski klub. Svoje smučarske veščine so pionirji in mladinci pomerili tudi na občinskem in medobčinskem tekmovanju ŠSD na Rogli.

Aprila semo se odpravili na Šmohor. Muflonov sicer nismo srečali, vendar smo kljub temu preživeli prijeten dan v naravi. Ta mesec smo sodelovali tudi na občinskem in medobčinskem tekmovanju ŠSD iz orientacije, ki je bilo obakrat v Ševnici.

Prvega maja smo se udeležili tradicionalnega pohoda na Lisco, sodelovali smo na pohodu Ob žici okupirane Ljubljane. Majsko srečanje mladih planincev Posavja in Zasavja je bilo tokrat na Gorah nad Hrastnikom. Prvega dne so tekmovali naši orientacisti, drugi dan pa je bilo tovariško srečanje s kulturnim programom, pri katerem so sodelovala tudi naša dekleta. Domov smo se vračali preko Kopitnika, saj so nekateri morali tu dobiti še žig zasavske planinske poti.

Konec meseca pa so se mladi planinci krmeljske šole podali na Kum in to peš od doma. Hoja je bila dokaj naporna, vendar nihče ne odneha, saj je ta pohod postal že tradicionalen.

Junij je bil zopet v znamenju orientacije. Tekmovali smo na področnem prvenstvu na Gorjancih in na Tojzlovem vrhu, kjer je bilo republiško prvenstvo iz orientacije. V republiškem merilu je bila ekipa pionirjev druga, mladinci pa so zasedli tretje mesto.

Mladi planinci iz Krmelja pa so bili ta mesec še na Zasavski gori.

Začetek poletja je bil v znamenju priprav na planinski tabor, osmi po vrsti. Tokrat smo ga postavili pod Stol, v dolino Završnice, kjer se je od 17. do 27. julija zbralo 55 mladincev in pionirjev, da bi spoznalo tudi ta del naše domovine.

V taboru smo realizirali vse ture po programu: Stol, Begunjska, Zelenica, Javorniški rovt-Valvazorjev dom in Golica.

Ture niso bile prezahtevne, udeleženci so bili kondicijsko dobro pripravljeni.

Izvedli smo nekatera predavanja iz planinske šole /gibanje v gorskem svetu, nevarnosti v gorah, orientacija/. Celotne planinske šole nismo organizirali, ker jo je večina udeležencev že opravila. Planinci iz Rake pa jo bodo organizirali na domači šoli.

Ob prazniku vstaje 22. julij smo v taboru organizirali kratko proslavo pri spomeniku Dragoljuba Milovanoviča in na razgovor povabili predstavnika krajevne organizacije ZB. Obiskali smo tudi naše najbližje sosede - graničarje na karavli M. Verdnika - Tomaža.

Septembra smo končno "zavreli" Snežnik, kamor smo se odpravljali večkrat.

V programu smo imeli še izleta na Tolsti vrh - Križko goro in po Zasavju, vendar nam jo je vedno zagodlo vreme.

Sezono so tokrat zaključili orientacisti s tekmovanjem za Milovanovičev memorial v Završnici in za pokal Mladi planinec v počastitev sevniškega občinskega praznika.

V PLANINSKEM TABORU V ZAVRŠNICI

Letos sem bila prvič na taborenju. Šla sem z malo težkim srcem predvsem zato, ker ni šla tudi nobena od mojih prijateljic. Vendar sem si že na poti našla prav prijetno družbo.

Prvi vtisi, ko smo prišli v tabor, niso bili nič kaj prijetni. Potori so bili vlažni, vse naokrog pa samo blato. Ko pa me naslednjega deni na turi še noge niso najbolj ubogale, se me je kar po malem začel lotevati obup.

Tretji dan pa je s soncem prišla tudi dobra volja. Dnevi so bili vedno toplejši, skoraj prevroči in tudi hoja mi ni delala več preglavic. Življenje pod potori je postajalo vedno bolj prijetno, svobodno. Vse naokrog gore, gozd, malo stran potok, ki ga lahko piješ. Zaživeli smo z naravo.

V dneh, ko nismo hodili na ture, smo se na vse mogoče načine kratkočasili. Obiskali smo tudi vojake na bližnji karavli. V tabor smo povabili nakdanjega borca, ki nam je pripovedoval o dogodkih med vojno. Dvakrat smo zakurili taborni ogenj. Pesem, igra in smeh so se glasili pozno v noč in kar težko so nas spravili spat.

Od vseh tur sta mi bili najlepši tisti na Zelenico, kjer smo srečali prave planšarje in poskusili domačo skuto, in na Golico, ki je prava zakladnica različnih planinskih cvetic.

In vtis pred odhodom domov: bilo je lepo in zanimivo preživeti teh deset dni v taboru.

Martina Kačičnik

TABORNIŠKA KRONIKA

17. julij - deževen dan. "Vestni" planinci smo z vso svojo kramo pricapljali na avtobusno postajo, se zrinili v avtobus, saj nas je bilo kot Kitajcev. Ko smo razigrani prišli na cilj, bi se od razočaranja najraje vrnili domov. Vsi šotori so bili namreč mokri, okoli njih pa blato. Pa smo se potolažili, ker smo se spomnili na 5 čudovitih izletov, ki so nam jih obljubljali.

Prva tura je bila na Stol, ki ga pa nismo ohranili v lepem spominu. Vso pot naš je spremljala megla in "pokvarjena plošča", ki se je glasila: "Še pol ure, samo še 'n mal!" No ja, osvojili smo ga pa le.

Nismo bili ravno vzorni "taborniki", ampak v čudovitem okolju v dolini Završnice smo se odlično počutili. Dvakrat smo pripravili taborni ogenj in program. Nastopali so tudi popularni Srebrni šišmiši s svojimi lastnimi skladbami.

Imeli smo "krute" noči polne straha in groze pred našimi najhujšimi sovražniki zobno pasto in "globinom". Nekateri so pripravili alarmne naprave, ki pa se niso najbolje obnesle. No, pa povejmo še kaj o naših izletih. Poleg Stola smo obiskali še Begunjščico, Zelenico, Javorniški rovt in Golico. Poleg svežega zraka smo uživali še ob čudovitem razgledu po lepi Gorenjski. Ti izleti res ne bodo tako hitro pozabljeni, saj čudovitih dogodkov ni moč pozabiti kar tako. Na izletih smo imeli priliko videti veliko čudovitega planinskega cvetja, gamsov in drugih štirinožnih prebivalcev gora.

Ob odhodu smo obljubili, da^{se} bomo še vračali v ta lep gorski svet, da ga bomo čuvali, saj ga je čedalje manj. Sklenili smo, da se bomo trudili, da ga ohranimo takega kot smo ga doživljali tam gori pod Stolom.

Jožica Vovk, Sergeja Rauter

IZLET NA TRIGLAV

V okviru programa izletov planinske sekcije "Jutranjka in društva Lisca Sevnica je organizirala 22.8.1980 3-dnevni izlet v Julijce. V petek smo se zbrali na železniški postaji. Vodja izleta je bil tov. Franci Vovk. Z vlakom smo se odpeljali iz Sevnice do železniške postaje Lesce Bled. Naprej do Pokljuke pa z avtobusom. S Pokljuke smo šli peš do Vodnikove koč, kjer smo prespali.

Zjutraj ob štirih smo šli dalje do Planike, kjer smo se odpočili in toplo oblekli. Po kratkem počitku smo nadaljevali pot na vrh Triglava, kjer smo doživeli čudovit razgled po Julijcih in drugih vrhovih.

Vračali smo se proti Doliču in skozi Zadnjico v dolino Trento. Z avtobusom smo se odpeljali na Vršič, kjer smo prespali. Zjutraj smo nameravali na Prisojnik, kar nam je onemogočil novo zapadel sneg. Spustili smo se peš v Kranjsko goro in od tam z avtobusom v Ljubljano. V popoldanskih urah smo prispeli z vlakom v Sevnico.

To je bil zame zelo lep izlet. Videla sem lepote naših gora, ki jih ne bom zlepa pozabila. Hoja je bila res včasih malo naporna,

vendar je bil trud poplačan z doseženim ciljem.

Še si želim takšnih ali podobnih izletov.

Mojca Zakšek

NAPREDEK PLANINSTVA NA MIRNI

Planinska skupina Mirna je bila ustanovljena pred slabima dvema letoma in šteje sedaj že 150 članov, od tega je kar 87 pionirjev. V preteklem letu so največ dela vložili v organizacijo planinskih pohodov, financirali so jih iz lastnih žepov, izobraževanje planinskih vodnikov in mentorjev.

Tako so v lanskem letu usposobili po programu Planinske zveze Slovenije dva mladinska vodnika za letne razmere in dva mentorja planinske vzgoje. V kratkem pa bo končal izobraževanje planinski vodnik za letne razmere. Manj uspešni so bili pri usposabljanju mentorjev za akcijo ciciban - planinec.

Organizirali so 15 pohodov, katerih se je udeležilo 197 planincev. Štiri pohode, na Bohor, Lisco, Kum in Ratitovec, pa so organizirali v okviru akcije planinec - pionir. Pri tem jim je pomagala osnovna šola Zapadnodolenjskega odreda z Mirne. Nekaj pohodov je zaradi slabega vremena in drugih težav odpadlo.

Veliko pozornosti so posvetili tudi drugim vrstam pohodov, npr. pohodu po poteh okupirane Ljubljane. Sodelovali so pri organiziranju spominske poti občine Trebnje, akademiji na Mirni, dnevu mladosti v Zaloki itd. Njihova markacijska skupina pa je markirala pot Mirna - Debenc. Ustvarjali so tudi lastno planinsko knjižnico. Tačas pa zaključujejo priprave za planinsko šolo.

Ena izmed težav, ki precej tare mirenske planince, je oprema za varno hojo. Ker je nimajo, upajo, da bodo letos dobili toliko denarja, da bodo nabavili najnujnejšo.

Za letos načrtujejo 16 planinskih pohodov; 6 enodnevnih, 8 dvo-dnevnik in 2 tridnevna. S sodelovanjem mirenske osnovne šole bodo nadaljevali akcijo pionir - planinec in pričeli akcijo ciciban - planinec, ki lani ni zaživela.

Velika skrb bo letos namenjena tudi kadru. Usposobiti nameravajo 4 vodnike in 2 mentorja. Ta mesec pa bodo pričeli planinsko šolo za pionirje. Teoretični del bo na Mirni, praktični pa na Lisci, Kalu in Gorah. Pri tem jim bo pomagalo društvo. Poleg naštetega nameravajo urediti in markirati spominske poti NOB v občini Trebnje.

DELO SMUČARSKEGA KLUBA

Smučarski klub pri društvu deluje v okviru programa, ki je bil sprejet na začetku sezone. Izvedene so bile naslednje akcije:

Dne 21.4.1980 je bil obnovitveni seminar za učitelje in vaditelje smučanja na Krvavcu. Tečaja se je udeležilo 6 članov našega kluba.

V poletni sezoni smo izvedli posek ob smučišču na Lisci, ga očistili kamenja in štorov. Na izteku smučišča smo navodizili zemljo in zasejali travo. S tem smo zavarovali smučišče pred

erozijo in zagotovili, da se na travnati podlagi sneg več časa obdrži. Prebarvali smo tudi vsa sidra na vlčnici, da se led nanje več ne prijema.

Smučišče in vlečnico, pripravljeno za novo sezono, pa nam je močno poškodovalo jesensko neurje. Veliko truda je bilo potrebno, da smo odstranili drevje, ki se je podrlo zaradi močne poledenitve. Posebno poškodovana je bila vlečnica.

Za vse to je bilo potrebno preko 300 udarniških ur. Ob našem delu smo dobili veliko razumevanje s strani uprave Tončkovega doma in tovarne Lisca. Vsi člani kluba imajo zato 50 % popust na vlečnici.

Dne 6. in 7. decembra 1980 je bil obvezni seminar za strokovni kader. Udeležilo se ga je 18 članov. Stroške za 13 članov je krilo društvo, za 4. člane ZTKS, eden pa je stroške plačal sam.

Klubske srečanje je bilo na Lisici 13. in 14. decembra preteklega leta. Udeležilo se ga je 50 smučarjev.

Od 19.12.1980 do 21.12.1980 je bil smučarski tečaj za odrasle v Bohinju. Udeležilo se ga je 13 članov.

Dne 2.1.1981 smo izvedli trim smučanje na Lisici. Udeležilo se ga je 58 smučarjev. Vsak, ki je prevozil postavljeno progo, je dobil "TRIMČKA". Značke je prispevala ZTKS Sevnica.

V. mesecu januarju smo organizirali dva smučarska izleta na Kope in sicer: dne 10.1.1981 - udeležba 63 smučarjev
dne 17.1.1981 " 70 smučarjev

Od 18.1. do 24.1.1981 je bil na Lisici smučarski tečaj za pionirje in mladince - planince. Tečaja se je udeležilo 16 pionirjev in 7 mladincev.

Strokovno vodstvo kluba predstavlja 11 vaditeljev, 4 smučarski učitelji in 6 klubskih vodnikov.

POROČILO O PRIHODKIH IN ODHODKIH DRUŠTVA V LETU 1980

	Prihodki	Odhodki	Razlika
Članarina	44.892.-	23.948.-	+ 20.944.-
Brošure, priročniki	3.197.-	3.196.-	+ 7.-
Izleti	117.128.-	134.959,50	- 17.831,50
Tečaji	106.681,25	112.547,60	- 5.866,35
Tabori	41.044,20	80.215,25	- 39.171,05
Najemnina	19.000,00		+ 19.000.-
Jurkova koča	10.350,00	20.643,90	- 10.293,90
Srečelov	27.659,55		+ 27.659,55
Regresi za prevoze	16.579,80		+ 16.579,80
Smučarski klub	15.590,00	58.428,70	- 42.838,70
Tečaj PLV	23.808,75	17.701,00	+ 6.107,75
Dotacija OTKS Sevn.- os.d.	137.000,00		+137.000.-
" " " - invest.	25.000.-		+ 25.000.-
" " " - smuč.t.	18.000.-		+ 18.000.-
" " Krško-	3.500.-		+ 3.500.-
Plan. skupina Krško		1.115,50	- 1.115,50
" " Mirna	35.200.-	16.338,10	+ 18.861,90
Amortizacija		42.502,96	- 42.502,96
Material, odpr. dr.inv.		21.780,45	- 21.780,45
PTT, SDK, tiskanje		4.872,95	- 4.872,95

	Prihodki	Odhodki	Razlika
Orientacijska tekmovanja		12.560,45	- 12.560,45
Zbori, prevozi na seje		9.197,20	- 9.197,20
Sred. za druga društva		2.500,00	- 2.500,00
SKUPAJ v letu 1980	644.630,55	562.501,56	+ 82.128,99
Prenos prih. iz pr.l.Sev.	5.128,65		+ 5.128,65
" " " Krško	2.596,75		+ 2.596,75
S K U P N O	652.355,95	562.501,56	+ 89.854,39

V nadaljevanju podajamo analizo nekaterih večjih stroškov in vire prihodkov:

1. izleti	134.959,50	117.128,00	- 17.831,50
2. tečaji	112.547,60	106.681,25	- 5.866,35
3. <u>smučarski klub</u>			
stroški vzgoje vadit.	35.934.-		- 35.934.-
članarina	13.540.-	15.590.-	+ 2.050.-
ostali stroški	8.954,70		- 8.954,70
Skupaj SK	58.428,70	15.590.-	- 42.838,70
4. tabori			
Završnica - tabor mladih planincev	57.631,25	36.044,20	- 21.587,05
Bosna - pohodni tabor	22.584.-	5.000.-	- 17.584,00
Skupaj tabori	80.215,25	41.044,20	- 39.171,05
5. zbori, seje			
- občni zbor, seje	4.534.-		- 4.534.-
- knjige	2.219,50		- 2.219,50
- prevozi na seje,prosl.	2.443,70		- 2.443,70
Skupaj zbori, seje	9.197,20		- 9.197,20
6. Jurkova koča			
- elektrika	14.479,15		- 14.479,15
- zavarovanje	1.727,90		- 1.727,90
- odplač. kredita	1.882.-		- 1.882,00
- žlebovi,ključavnice, kljuke	1.267,50		- 1.267,50
- čiščenja, del. akcije	1.287,35		- 1.287,35
- dohodki kočar in najemn.		29.350.-	+ 29.350.-
Skupaj JK	20.643,90	29.350,00	+ 8.706,10

Pregled realizacije sredstev OTK3 Sevnica za leto 1980, ki so bila v celoti takole planirana in porabljena :

vrsta porabe	plan PD	odobreno	dejanska poraba
akcije rekreacije	111.500.-	90.000.-	92.795,95
tekmovalni šport	19.000.-	10.000.-	22.560,45
funkcionalni izdatki	7.000.-	7.000.-	23.143,10
oprema in investicije	40.000.-	25.000.-	37.926,55
izobraževanje kadrov	20.000.-	30.000.-	53.528,20
Skupaj	197.500.-	162.000.-	229.954,25

Iz vsega prikazanega sledi, da je bil program naše dejavnosti v letu 1980 izredno obsežen in tudi pester, kar je še posebej prikazano v seznamu izvedenih akcij, od lanskega občnega zbora do konca januarja t.l.

Skupen pregled prihodkov kaže, da smo razpolagali v letu 1980 s 652.355,95 din in da smo za vso društveno dejavnost izdali 562.501,56 din.

Od skupnih prihodkov znašajo vsa sredstva, ki smo jih prejeli za izvajanje programov od telesno kulturnih skupnosti 218.700.- din /občine Sevnica, Krško in Trebnje/, kar predstavlja le dobrih 33 %. Razliko smo zbrali s članarino /7 %/, z lastno dejavnostjo /10 %/ in s samoprispevki članov, ki so vplačali ostalih 50 % sredstev za udeležbo na tečajih, v taborih in na izletih.

Sredstva, ki jih je društvo prejelo za izvajanje programov od OTKS, so bila v glavnem porabljena za regrese pri izletih, taborih in tečajih za mladino. Del teh sredstev /53.528.- din/ je bilo porabljenih za vse vrste izobraževanja vodniškega in vadiateljskega kadra.

Vzdrževanje Jurkove koč se pokriva v glavnem iz članarine in iz najemnine za Tončkov dom. Kar izdaten znesek je bil namenjen smučarski dejavnosti in pa kot je že omenjeno letnim taborom.

V preteklem letu je bilo nabavljeno tudi nekaj taborne opreme, ki je bila plačana iz namenskih sredstev OTKS Sevnica.

Ob koncu je ostalo na razpolago še 89.854,39 din, ki so namenjena posameznim skupinam in sekcijam, kot je razvidno iz tega poročila. Lahko smo zadovoljni, da nam je ostalo tudi za društveno dejavnost preko 40.000.- dinarjev, da smo lahko takoj v začetku leta zastavili delo, posebno v smučarskem klubu, ki ima ta čas svojo sezono.

Ob koncu je prav, da se zahvalimo telesno kulturnim skupnostim vseh treh občin in občinski zvezi telesno kulturnih organizacij v Sevnici, ki so imeli za naše delo posluh in razumevanje, da so ga tudi materialno podprli.

Prepričani smo, da bomo to zaupanje in razumevanje tudi v bodoče s svojim delom opravičili.

PUSTNA NEDELJA NA LISCI NEKDAJ

Že več let organizira PD "Lisca" na pustno nedeljo množični izlet na Lisco s kračami.

V naslednjem sestanku bi rad na kratko opisal začetek te tradicije, katere iniciator je bil pokojni Martin Jamšek.

Pred vojno, pa tudi še po vojni je bila na pustno nedeljo pri cerkvi Sv. Jošta pod Lisco vsako leto maša, pri kateri so okoliški kmetje namesto denarja darovali klobase in svinjske krače. Po maši je župnik ta darila prodal na dražbi planincem in turistom, ki so se v ta namen zbrali pri cerkvi. Prihajali so zelo iz Zagreba. Bilo je zelo zabavno in tudi koristno za obe strani. Župnik je dobil denar za potrebe cerkve, turisti pa zelo iskano domače meso, zlasti takoj po vojni, ko je vsega primanjkovalo.

Danes take stiske ni več, krače pa so še vseeno na pustno nedeljo na mizi, čeravno so kupljene v trgovini. Tradicija je ostala.

In še dogodek iz prvih povojnih časov. Neko pustno nedeljo, kmalu po vojni, smo prigazili visok sneg do cerkve, ko se je obred že končal in prišli smo ravno pravi čas na licitacijo krač. Planincev nas ni bilo veliko, zato pa je bila možnost

ugodnega nakupa večja. Z dražbo smo bili zadovoljni, pot smo nadaljevali do planinskega doma na Lisci. Tu je v toplem zavetju postalo kmalu prijetno razpoloženje. Ogledovali smo si naše "dobitke", Martin Jamšek je imel v nahrbtniku dve zajetni krači. Menil je, da jih bo žena doma zelo vesela. Ko pa je za kratek čas zapustil kočo, smo mu jih izmaknili iz nahrbtnika, namesto njih pa zavili v papir dva primerna polena.

Dan se je nagibal v večer, ko smo se dobro razpoloženi podali v dolino. Kakšno razpoloženje je bilo pri Jamškovih doma, nismo videli, vendar sem prepričan, da je bilo boljše, da se ta dan nismo več srečali. Razumljivo je, da je drugi dan krače dobil po "odposlancu" dostavljene na dom in da se je stanje potem uredilo.

Ta zapis naj bo spomin na čase, ko smo obiskovali Lisco in zasavske hribe s pokojnim Martinom Jamškom in starejšo generacijo sevniških planincev.

Tine Klemenčič

OBLETNICA SMRTI MARTINA JAMŠKA

Letos mineva 25 let od tragične smrti velikega ljubitelja planin, domačina Martina Jamška iz Sevnice.

Rodil se je 12.10.1886 v Jelovcu pri Radečah. V Sevnico je prišel leta 1928 in se zaposlil v tovarni Jugotanin kot strojnik.

Bil je velik ljubitelj planin, kar je prenašal tudi na svoje sodelavce. Zbral je skupino, s katero je stalno hodil na izlete po naših planinah. Zahajali smo na vse zasavske hribe, pa tudi v Julijce in Kamniške planine. Za te izlete nam ni bilo težko pridobiti ljudi; ker je imel Jamšek izreden smisel za humor, so bili ti tudi vedno prijetni. Celo na Stojce Drago je večkrat organiziral izlet in to s kolesi do tam, kamor je bilo mogoče.

Njegove najljubše planine, pa tudi največkrat obiskane, so bile Kum, Lisca in Veliko Kozje, kjer se je tudi tragično končala njegova planinska in življenjska pot. Na Veliko Kozje, kjer je bilo takrat še veliko neokrnjenega planinskega cvetja, je zahajal z veliko ljubeznijo, če mu je le čas dopuščal. Kljub težki operaciji in 70 letom je v pomladanskem času večkrat ubral to pot.

Tudi usodni izlet na Veliko Kozje je bil že tretji v tistem letu. Čeravno smo se nedeljo prej množično udeležili pohoda na Vel. Kozje, katerega je vodil on, se je v petek 18. maja 1956 ponovno odločil za vzpon in to sam, kar je bilo tudi zanj usodno.

Zjutraj omenjenega dne se je skupaj z znanci, ki so hodili na delo v Zidani most, peljal do Loke. Od tu se je po znani poti preko Čelovnika povzpел na vrh Velikega Kozja. Vpisal se je v knjigo in mi napisal celo kartico, da občuduje naravo in mi želi, da bi jo lahko kaj kmalu tudi jaz, ker sem bil takrat na zdravljenju. Te razglednice ni več oddal na pošto, ampak so jo našli pri mrtvem in jo hranim še danes.

Sestopiti je nameraval po severni strani Vel. Kozja proti Brišam in Zidanem mostu. Nekako 100 m pod vrhom mu je na skali spodrsnilo in se je kotalil kakih 50 m globoko, kjer je obležal za drevom. Ker ga zvečer ni bilo domov, je žena mislila, da je ostal pri sorodnikih v Radečah. Ko se pa tudi v soboto ni vrnil in so zvedeli, da ga tudi v Radečah ni bilo, so ga odšli planinci:

Ivan Maurer, Franc Pinter in snaha Mihaela iskat na Vel. Kozje v nedeljo 20. maja.

Prehodili so vse območje okrog Vel. Kozja, vendar zaman. Na nesrečo se je vreme poslabšalo in je močno snežilo tako, da so morali z iskanjem prenehati. Naslednji dan so poklicali na pomoč gorske reševalce iz Hrastnika. V skupni akciji so ponovno preiskali vse ogmočje /sneg se je medtem stopil/ in ga našli mrtvega na severni strani, na kraju, kamor planinci navadno nismo hodili.

Pokopali smo ga v Ševnici. Udeležba na njegovem pogrebu je pokazala, kako priljubljen je bil ne samo med planinci, ampak pri vseh Ševničanih.

Njegovi prijatelji planinci smo naslednje leto postavili na Vel. Kozju spominsko ploščo in jo na prvo obletnico njegove smrti odkrili. Odkritja se je udeležilo veliko planincev, njegovih sorodnikov in tudi reševalci, ki so ga iskali in našli.

Letos, ko mineva 25 let od tega tragičnega dogodka, vabim vse planince, da bi se v čim večjem številu udeležili pohoda v mesecu maju na Vel. Kozje in tam počastili spomin na velikega ljubitelja planin našega domačina.

Tine Klemenčič

PLANINSKA ŠOLA ZA ODRASLE

Varna hoja v gore je osnovna skrb planinske organizacije, ki mora biti prisotna od temeljne celice tj. od planinske skupine preko planinskih društev do Planinske zveze Jugoslavije. Planinci imajo v ta namen organiziran sistem vzgoje slehernega člana, ki to želi, celo več, slehernemu članu to vzgojo nudimo in želimo, da jo pridobi.

Osnovno vzgojo nudimo preko osnovne planinske šole, ki je odprta za mladino pa tudi za odrasle člane naše organizacije. Res je, da obiskuje planinsko šolo največ pionirjev in mladine v šolah, ki jih organizirajo mladinski odseki v društvih, pa tudi posamezne planinske skupine in celo društva. Vsako leto gre skozi planinske šole več kot 2500 članov planinske organizacije v preko 70 planinskih šolah.

Ena izmed takih šol, ki je bila registrirana pri KVIZ PZS v letu 1980 je tudi planinska šola v planinski skupini Jutranjke Ševnica.

In kako je prišlo do te akcije? Že nekaj let nazaj je planinska dejavnost v Jutranjki nazadovala kljub izrednemu prizadevanju vodstva skupine, da bi se dejavnost in število članstva širilo v skladu z razvojem njihove delovne organizacije.

Tudi z vodstvom društva je bilo več razprav, kako poživiti delo. Na zboru članov preteklo leto je bilo med drugim tudi sklenjeno, da se izvede v tej skupini planinska šola in na ta način vzbudi zanimanje za planinsko dejavnost, ki je delavkam v Jutranjki še posebno potrebna.

Vodstvo skupine se je odločilo, da bo povežalo koristno s prijetnim in je zbralo skupino delavk in delavcev, jih popeljalo na izlete po Pohorju, kjer imajo svoj počitniški dom.

Ob večerih po takih izletih so se zbrali v svojem domu, društvo pa je organiziralo predavatelje, ki so izkoristili večer in še nedeljo dopoldan in povedali vse potrebno, kar mora planinec vedeti za varno in prijetno hojo v sredo in vsoogorju. Razumljivo je, da so del večerov namenili tudi prijetnemu razpoloženju ob zvokih harmonike, ki so jo našli kar v svoji sredi. Znanje, ki ga je bilo treba do izpitov obvladati, so izpopolnjevali na turah po zasavski planinski poti in pri vzponih v Julijcih, kamor so jih varno popeljali društveni vodniki. Praznike ob devetindvajsetem novembru so izkoristili za ponovitev snovi in za pripravo na preizkus znanja, ki je obvezen ob zaključku šole.

Taka priprava je vsem udeležencem zagotovila, da so v začetku decembra uspešno zaključili šolo z izpiti na Lisci. Petindvajset planincev iz Jutranjke je bogatejših za znanje, ki ga bi moral obvladati vsak planinec, ki se podaja v gore, da bi mu bila tura prijetno doživetje. Ob tem je 13 članov in mladincev prehodilo zasavsko planinsko pot, nekateri pa jo bodo končali v tem letu.

Prepričani smo, da je bila odločitev vodstva za organizacijo planinske šole izredno dobra in da jim danes ni žal za vložen trud in skrb, da so jo pripeljali do kraja. Planinska organizacija in vodstvo društva jim izrekata za to delo priznanje in pohvalo z željo, da bi jih čim prej posnemali tudi v drugih planinskih skupinah. Izkušnje te akcije bodo prenesene tudi v druga društva, saj so bogate in dobrodošle.

ČLANARINA V LETOŠNJEM LETU

	PZS	PD	Skupno
- odrasli člani	39,00	61,00	100,00 din
- mladinci	9,00	41,00	50,00 din
- picnirji	5,00	15,00	20,00 din
Naročnina za Planinski vestnik za leto 1981			350,00 din

Vse člane prosimo, da poravnajo članarino in nabavijo znamkico za letošnje leto.

Pri tajnici je mogoče nabaviti tudi vse edicije in zemljevide, ki so izšli v Planinski založbi PZS in ki so potrebni vsakemu planincu na poti. Pri njej so na razpolago tudi dnevnik transverzalnih poti, lahko pa dobi vsak tudi vse potrebne informacije o društvenih izdelih ipd.

PROGRAM IZLETOV IN DEJAVNOSTI

M e s e c	Naziv akcije	Organizator
MAREC	1. Pustna nedelja na Lisci	klub vodnikov
	8. Zaključek tečaja pl. vodnikov na Lisci	KVIZ PZS
	15. Smučarski beli vlak na Koblo	smučarski klub
	22. smučarski beli vlak na Koblo	smučarski klub
	28., 29. po sevniški planinski trim poti	PS Jutranjka

		in TURNI SMUK v visokogorje izlet na Mirno goro	smučarski klub mladinski odsek
APRIL	5.	Paški Kozjak	klub vodnikov
	12.	izlet na Pohorje	mladinski odsek
	19.	izlet na Boč	PS Jutranjke
	25.	orientacijsko tekmovanje na Gorah	mladinski odsek
	26.	JEZIKOVA NEDELJA na Bohorju, združena s pohodom NNNP	klub vodnikov
		po slov. transverzali Slovenj Gradec - Mozirje	PS Mirna
MAJ	1.-3.	tradicionalno srečanje na Lisi s srečelovom	klub vodnikov
		smučarski prvomajski izlet	smučarski klub
		izlet na Lovrenc in Kozje	GS in MO ter KV
		izlet na Kopitnik	klub vodnikov
	10.	zbor mlad. planincev in orien- tacijsko tekm. na Jančah	mladinski odsek
		pohod ob žici okupirane Lj.	klub vodnikov
	17.	spominski pohod na Veliko Kozje /25. letnica smrti Martina Jamška/	klub vodnikov
	24.	orientacijsko tekmovanje v Laškem	mladinski odsek
	29.in 31.	izlet preko Pohorja	klub vodnikov
JUNIJ	7.	izlet na Golico	PS Jutranjka
	12.	orientacijsko prvenstvo Slov.	mladinski odsek
	14.	pomoč pri organizaciji zbora plan. PTT Slovenije	UO PD
	20.	izlet na Tolsti vrh in Uršlo g.	mladinski odsek
	21.	delovna akcija na Krnskem jez.	klub vodnikov
	28.	izlet na Klek	klub vodnikov
		po slov. pl. poti /Porezen - Vojsko/	PS Jutranjka
JULIJ	4.,5.	pohodi po sevniški trim poti	klub vodnikov
	5.-15.	tabor mladih planincev v Julijcih MO	
	12.	izlet na Mangart	PS Jutranjka
	19.	izlet na Rombon	PS Mirna
	26.	izlet na Triglav	klub vodnikov
		izlet na Storžič	PS Lisca
AVGUST	1.-8.	pohodni tabor Makedonija- Bolgarija	klub vodnikov
	16.	izlet na Ojstrico	PS Jutranjka

	21.-23.	ledeniški izpopol.tečaj za pl. in ml. vodnike	MDO Zasavje
	23.	izlet na Škrlatico	PS Mirna
	30.	izlet na Triglav	klub vodnikov
SEPTEMBER	6.	izlet na Karavanke	klub vodnikov
	13.	udeležba na dnevu planincev	UO PD
	20.	otvoritev povečane planin- ske kočice na Bohorju	UO PD
	26.	Donačka gora - izlet	klub vodnikov
	27.	izlet na Lubnik	mladinski odsek
		izlet na Olševo in Raduho	PS Mirna
OKTOBER	3.	orient.tekm.za Milov.memorial	MO
	11.	izlet na Kanin	klub pl.vodnikov
	18.	izlet na Gorjance	klub pl.vodnikov
	24.- 25.	zbor planinskih vodnikov	KVIZ PZS
NOVEMBER	7. - 8.	orientacijsko tekmovanje pohodi po pl. trim poti	mladinski odsek UO PD
	15.	izlet na Resevno	PS Jutranjka
	22.	izlet v Prekmurje	
	19. -30.	smučarski izlet dvodnevni pohod po sl.trnas.	smučarski klub klub vodnikov
DECEMBER	-	izleti po zasavski planinski poti in plan. trim poti	mladinski odsek
	-	smučarski izleti	smučarski klub
	-	predavanje z barvnimi di- apozitivi in vzgojno izobra- ževalne akcije	UO PD
JANUAR	1.	pohod na Lisco	klub vodnikov
	3.	pohod na Bohor	klub vodnikov
	-	smučarski izleti	smučarski klub
	-	vzgojne akcije	UO PD
FEBRUAR	-	organizirano smučanje na tečajih za pionirje, mladince ter člane	smučarski klub